

MAGYAR KURIR.

Indult Bétsből, Pénteken, Mártzius' 30-dikán, 1852.

B é t s.

Ö Ts. K. Felsege méltóztatott Gróf Apponyi Rudolf Urat, Párisban Ts. K. Követségi Segédet és Gróf Erdődy Antal Urat, Haugvitz Gy. Regementjében Kapitányt Ts. K. Kamarásokká kegyelmesen kinevezni.

N a g y B r i t a n n i a.

A' Brittanniai Ország gyűlés két házai nagyobb részént még most is az Anconai Expeditióval vesződnek. Érte a' Ministeriumot motskolják — tzelját szeretvén tudni, a' felől szüntelen tudakozódnak — de tsak mindég olyan forma feleletet kapnak, mint a' millyet, a' többek közt a' Felső házban Gróf Grey Mart. 13-kán is tett: „Már megmondám, — úgymond — hogy a' Frantzia Udvar, mind Angliát mind Ausztriát előre tudósította a' felől, hogy ő Olaszországba sereget szándékozik küldeni. Azt pedig nem tagadhatom, hogy azoknak kiszállása és Anconának általok lett elfoglalása módja, mint igen különös és váratlan dolog nagyon tsudálatosnak és helytelennek tetszett előttem — nemtsak én előttem pedig, hanem, maga a' Frantzia igazgató szék előtt is. A' mit az, azzal eléggé kinyilatkoztatott, hogy az Expeditio Commandánsa vissza hívásáról szóló pa-

rantsolatját azonnal kibotsátotta, és erről, mintegy elégtétel képpen és megnyugtatólag mind az Ausztriai Udvar, mind a' Szentszéket tudósította. — Egy szóval az egész történet következése olyan, melly a' békesség megzavarását egészen hihetetlenné teszi. A' mi a' britanniai Ministeriumot illeti, — az ezen dologra nézve mindjárt olyan rendszabásokat tett, mellyekben, mind a' frantzia mind az Ausztriai Követek egész készséggel egyezének meg, mihelyt azok velek közöltettek. A' mi több, legkisebb kétség sem vólt, még a' felöl se, hogy ugyan azzal Bétsben is meg nem elégednének. Mellyre nézve én bizonyos reménységgel vagyok, hogy az Anconai történetek által, — mellyek — ismét mondom, hogy engem, felette meg leptek és nagy szeget ütöttek a' fejembe, — a' mint azoknak állapotjok most van, — Európa békessége nem fog megzavartatni.

Gróf Aberdeen, a' Felső ház Mart. 13-ki Ülésében tartott beszédét ama keserves panaszon kezdte, hogy a' Ministerium, néki azon kérdéseire, mellyek a' külső politikát illették, igen hijjános és eleget éppen nem tevő feleletet adtak. Azt ugyan nem hiszi hogy Gróf Greynek, az Ancona elfoglalása tetszése szerént vólna; de a' felöl meg van gyözödve, hogy a' nemes Lord

(Grey) azon az úton, mellyet úgy látszik folytatni akar, a' háború inségeit Európára bizonyosan elfogja hozni. Jól tudja ő (Aberdeen) azt, mennyire szükség Angliának a' Frantzia Országgal való barátságot fentartani, de arról sem felejtkezhetik el, hogy a' millyen szoros kötelessége a' britanniai Ministeriumnak az Ország betsületére és interestesséire vigyázni, azokat a' magok épességében megőrizni; éppen olyan kötelessége a' Lordok házából egy független tagnak, a' Ministerium politikáját megtámadni akkor, midőn az, az Európa békességét akarja megháborítani. Ekkor a' Gróf Cardinal Bernetti nek egy hivatalos levelét, mellyben az, az Anconai dolgokat adja elő, olvasván fel, azt kérdezte: hogy Anglia, az Anconai Expeditiót, Ausztria javára engedné e' meg, vagy pedig azért, hogy az a' pápa Igazgatószerékének legyen segítségére? Periernek azon beszédjéről, mellyel az, a' frantzia Expeditionnak Olaszországba lett küldését akarta felvilágosítani, ez az Aberdeen megjegyzése: hogy ő azt kétszer olvasta keresztül, de belőle a' felvett tárgyra nézve ugyan semmit sem okosodott, — annyit még is lát benne, hogy az Expeditiono tzelja nem más, mint a' római Katholica vallás óltalmazása (nagy nevetés). Utóljára a' Cardinalis Bernetti leveleiben lévő dolgokból ezt a' következtést húzza a' beszélő: hogy az Olasz Expeditionot háborúkezdeten kívül egyébbnek tartani lehetetlen; hogy az, nemcsak az egészség törvényeit hágta által, hanem egyszersmind a' nemzetek minden jussain is tetemes sérelmet ejtett, melly sérelemért való felelés terhe nemcsak a' Frantzia, hanem az Anglus Ministeriumon is rajta lévén, reményli, hogy ez az utolsó az arra nézve szükséges felvilágosítást nem fogja megta-

gadni. Ezen beszédre adott feleletével Gróf Greynek, melly az előbbeniektől, nevezetesen, mellyet Márt. 15-án tett semmit sem különbözött, Aberdeen magáttökéletesen megelégedettnek nyilatkozatá. V y v y á n, mint Cardinal Bernetti is, állitván, hogy a' Historia, a' Szaracenusok idejétől fogva olyan dologra, mellyet a' Frantziák Anconában legközelebb elkövettek, nem emlékezik, azt kérdi: „hogy ugyan mit mondana Anglia, ha Irlándiát valami külső országi katonaság hirtelen megtámadná; abban a' tisztviselőket fogságra hányná, és azt erősítné, hogy ő az itt lévő hazai egyenetlenségeket akarja eligazítani? Ha a' Frantziák, frantzia betsületről beszélnek, meg kell nekik mutatni, hogy olyan is van, a' mit Anglus betsületnek neveznek. — Külömben úgy látszik, hogy az említett Expeditióról az Angoly igazgatószerék semmit sem tudott. Lord Palmerston visszonoza: az anglus Kormányszerék ugyan vólt az expeditionról tudósítva, de annak elmeneteléről nem, a' Frantzia főhadivezér Anconánál instructiója ellen tselekedett — mellyért is visszahívattatott. A' mi az Irlandiával való öszvehasonlítást illeti: a' Pápa kéntelen vólt, a' tsendesség helyreállítása végett, idegen seregeket hívni országába — ha Angliában ilyen eset adná valaha magát elő, ez az Ország függetlenségéért esnék meg, a' mikor valami idegen Congressus talán közben vethetné magát.

A' Morning-Post Ausztriának a' Pápa dolgokban követett politikáját menti, mivel az, az ott támadt lázadás letsendesítése végett, hívásra ment oda, még pedig annál nagyobb készséggel, mennél inkább látta, hogy a' szomszédban lévő gonoszoknak, az ő Statu-saira nézve is veszedelmes befolyásai le-

hetnek. Ellenben nagyon kárhoztatja a' frantziákat, kik Olasz Országba való menetelek okául az Ausztriaiaknak hasonló tselekedeteket vetik, 's azt állítja, hogy ez a' dolognak tsak színe, mert **P e r i e r**t ezen lépésre a' mozgó-Félsá-pításai indították, és az tsak azért küldötte a' frantzia seregeket, mint megannyi hódoltatókat most idegen Országba, hogy a' revolutio barátjait letsendesítse, kik minden nap nevedő elégedetlenségek által a' jelen frantzia igazgatószéket veszedelemmel fenyegetik. Valyon elnézhet e' Ausztria az ő tulajdon birtoka szomszédságában öszvedugott kézzel ilyen tselekedetet? és megszenvedí e' azt, hogy valaki ő hozzá közel így ingerelje a' lázzadókat? Ha Frantzia Ország az igazság és a' nemzetek jussai ellen elkezdett tselekedete mellett meg áll, úgy a' revolutio háborúja bizonyosan az Olasz földön fog elkezdődni. Ugyan ez az újság reményli, hogy a' Ministerium az Anglia betsületét nem fogja a' frantziák érdekseinek feláldozni 's tőlünk azt kívánni, hogy mi azoknak zenebonás dits'vágyok eránt való alacsony engedelmisségből, a' közönséges békesség fenn-tartásán munkálódjunk.

Hertzeg **Wellington**, **P e r i é r**nek, egy beszédjéből, mellynek némely részét a' Gyűlés előtt felolvasta, azt hozta ki: hogy a' frantzia Ministeri Tanács Elölülője, ismét a' hódoltatás és az Ország bővítése kívánságát akarja a' Frantziákban felébreszteni, — melly tziel, az említett beszédnek, leginkább **Anconát** illető részéből tetszik ki. Ha valaki, ő az, ki a' Frantzia Országgal való békesség megmaradását szíve szerént óhajtja, — de egyedül tsak Frantzia Országgal akarni békességben lenni, ész nélkül való dolog, — és abban a' hiszemben van, hogy az **Anconai** tör-

ténetek a' Ministereknek tanúságul és intésül szolgálhatnak, hogy Frantzia Ország lépéseit Angliának gondosan szemmel kell tartani; és annak semmit meg nem engedni, a' mi Nagy britanniának betsületét és Interestéjét károsan még tsak távolról is érdekelhetné. Ekkor a' beszélő **Lajos Filep**nek Anglia részéről nem régen történt megesmertetését és azt az okot hozta fel, mellytől indítatva az, ezt tselekedte; — továbbá az 1814 esztendei Békességtractatusát, mellynél fogva Frantzia Országnak a' Hollandiai Király jussait tiszteletben tartani, kötelessége lett volna. E' mindazáltal ellent nem állván, a' Frantzia igazgatószék, a' mint feltevé vala magában, Belgiumban is revolutiót szerze. Mikor az **Orániai Hrg**, 1830 eszt. **Brüsselbe** ment, a' Frantzia Kormány-szék olyan nyilatkoztatást tett, mellynél fogva ő meg nem engedi, hogy a' **Fellázzadtak** Frantzia Országból vegyennek segedelmet; 's azonban, mihelyt Belgiumban a' Hollandiai Király tekintete megszűnt, mindjárt más hangon kezdett beszélni. Tökéletesen meg van **Wellington** a' felől győzöttetve, hogy Frantzia Ország későbbben úgy küldötte Belgiumba be a' magaseregeit, hogy az eránt, más **Üdvarokat** Anglián kívül meg nem kérdezett; a' melly a' maga részéről kijelenté, hogy ő a' dologban nem avatkozik.

A' Napokban a' **Themsén**, egy hajó vólt, melly **Dom Miguel** részére való hadikészületekkel, ágyúkkal és **Rakétákkal** vólt megterhelve. — Egy hajóskapitány, ki **St. Mihályból** (az **Azóri szigetek** közzül) **Febr. 25-kén** indúlt el, ugyantsak a' **Temse** vizén azal a' hirrel állott meg, hogy **Dom Pedro** sok hajókkal **Febr. 22-kén** kötött ki azon szigetnél, és az **Anglus Viceconsul** Házába szállott be.

Midőn a' minap X Károly Müsselburghtól nem messze kotsikázna keresztül, kotsijának ablakát kövel egy gyermek behajította. A' dolog után a' törvényszék mindjárt szoros vizsgálat parantsolt és azt Károlynak elébe terjesztette, a' ki, annak ezen hozzá mutatott tiszteletét, nagy köszönettel vette.

A' Reformbill ellenségei Londonban egy Egyesületet formáltak ezen nevezett alatt: „Megtartó társaság“ (Conservativklub). Ezen társaság nevezetesebb tagjai: Hrg Wellington, Hrg Newcastle, Gróf Aberdeen, Peel, Murray György, Gróf Eldon, Lord Ellenborough, Londonderry, Gróf Winchilea, Wetherell, Vyvan.

Dublinban a' politikai Nemzeti Egyesület Mart. 5 kén ismét gyűlést tartott. Jelen volt O'Connell is, és a' többek közt e'képpen beszélt: Minekutánna Irlandiának Angliával való egyesítése után Vallásbeli szabadságunkért 29 esztendeig hartzoltunk, abból imé győzedelmesen verekedtünk ki, mert vallásbeli szabadságunkat megnyerénk. De mimódon? Eppen nem erőszakoskodás, gyűjtogatás vagy más gonosz és törvénytelen tselekedetek, hanem a' törvényszékeknek való engedelmesség által, ha ezeknek igazságok volt; ellenkező esetben pedig a' constitutióval egyező tsendes ellentállással. Illyen eszközök által nyerénk mi, a' Protestans Dissentereknek vallásbeli szabadságot, és ez által kényszeríténk Peel és Wellingtont, a' szabadságnak, mióta emberek élnek legnagyobb ellenségeit arra, hogy a' mi szabadságunkban is egyeznének meg. Azt mondják, hogy mi, az Emancipatio pere folyása idején, úgy nézvé ez, mint olyan közönséges orvosságot, melly Irlandiának minden bajain fog segíteni, azt nyilatkoz

tattuk volna ki, hogy mi, az emancipatioért önként mondunk le minden egyéb jussainkról. Én ezt, mint a' mit soha sem mondtunk, állhatatosan tagadom, — a' mit ismét beszéltek ellenünk, — hogy mi Nép vezéri és nógatói vólnánk, azt, nemcsak nem tagadom, hanem erősítem, hogy én, a' kinek még más kivinni való tzéalom is vólt és van magam neveztem magamat nép nógatójának. Az egyenetlenség fő okát elhárítván, kötelességünk a' többivel is ugyan azt tselekedni. Mikor távoly létben olvastam, hogy ezen egyesületnek egy tagja, a' tizedek dolgában, a' mi nékem is ellenemre van, fenyegető szavakkal élt; midőn hallottam, hogy a' tizedek és az Irlandiai Institutionak egyéb fogyatkozásai, a' Vallással köttetnek öszve, elalélt szívvel kiálték fel ekképpen: Nékünk, ha e' tovább is így megy, bizonyosan végünk van! A' miért én ezen Ország protestans lakosít az élő Istenre kérem, ez, hogy felejtkezzenek el minden veszekedésekről, és a' mindenekkel egyformán köz hazát tartsák szemek előtt. Minden Irlandiai embernek az most legelső kötelessége, hogy semmiben se különböztesse magát, — nekünk szabadságunk elnyerésére, egyéb szükségünk sintsen. — Mi jót tett valaha az anglus parlament Irlandiára nézve? Nem mondhatatlan sérelmet ejté rajtunk az az ellenkezés, mellyet az Irlandiai és Anglus reformbill közt találunk? Sértő, igen is sértő az a' Főemberek uralkodását és valami egyoldalú hasznot tzélzó Reformbill! Midőn én az alsó házban ezt mondom, hogy nekünk 176 tagokat vólna jussunk küldeni a' Parlamentbe, azt vagy senki sem, vagy minden a' legnagyobb türedelmetlenséggel halgatja meg. Soha az Anglus Parlament, Irlandiához igazságos nem lesz! Ah! Dublinban lát-

tam én ennek előtte a' Parlamentet, és reményem, megengedi az Isten érnem, hogy azt még ugyan ott fogom meglátni! Ha a' Reformbillnek Irlandiára nézve nem lesz olyan haszna, mint az Egyesítés felbomlásának; ezt fogjuk kívánni, mert csak ettől várhatunk és várunk mi Igazságot.i'

Frantzia Ország.

(A' nagy embereknek a' Pantheonban való tételek felett tartott szóvitatás folytatása.)

Delaborde: Már megmondtam, hogy Napoleonnak, a' Pántheonba való tételére semmi szüksége, úgymint a' ki maga mutatott magának helyet. Hadd álljon ő az oszlop tetején. Mert sokkal nagyobb megtiszteltetés ez, mint a' mit most akarnak nékiadni. — Egyébránt Uraim! azért hogy a' nagy emberek (szoros értelemben vévén a' szót) felette ritkák, nem kell hidegeknek és háládatlanoknak lennünk (mint fájdalom! vagyunk) azon bátorszívű férjfiak eránt, kik a' hazáért véreket sem sajnálták, kik a' szerentsétleneket vígasztalták és azoknak életekben, mindenkör készek voltak szolgálni. — A' Vienne't és Teszte javításaik elfogadódtak. A' 4-ik tzikkely így van: „1832-ik eszt. „Jul. 29-ik napján, az 1830-ki Revolu- „tió, második évi innepén tétessenek a' „Foy, la Rochefoucault-Lian- „court, Manuel és Constant Be- „niamin holt testeik a' Pantheonba.“ a' Biztosságnak ezen hozzátételével: „hogy ez Julius 29-kén, a' törvény kö- „zönségessététele után, a' két Kamará- „nak, Párisban lévő tagjai jelenlété- „ben essék meg.“ Salverte kérte a' Praesidentst, hogy az ő javallatjáról, mellyben a' Biztosság is megegyezett voksoltasson. Ugyan ezt sürgették De-

laborde, Lafitte és Corcelles is, — Kik közzül az utolsó, a' Tanáts Elölülőjét, a' Párisi népnek azon tselekedetére emlékeztette, mellynél fogva az, a' Constant Beniamin testét a' Kápolnából erővel a' Pantheonba akarta vinni, és hogy azt, ezen felbuzdulásában, csak azon formaszereént tett ígéret által lehetett letsendesíteni, hogy ezen dologban törvény fog hozattatni. Ha a' Salverte javallatját el nem fogadnánk — úgymond a' beszélő — nem csak a' Párisi népet, hanem egész Frantzia Országot hazuttolnánk meg. Fulchiron azt állítá, hogy a' Páris lakosait, annyival inkább, azok közzül egy felekezetet nem kell az egész Frantzia Nemzettel öszve-zavarni. A' Frantzia Nemzet 32 millio lélekből áll 's ennél fogva a' Páris lakosai közzül egy factiónak nints jussa magát népnek nevezni, annyival inkább ellene mondani a' köteleztetéseknek. Pagés: azt csak nem tagadja az Ur, hogy Julius 29-kén ezek áldozták fel magokat a' szabadságért. Fulchiron: Constant Beniamin-nak a' Pantheonba való tételét csak egy néhány törvényt- és orvosi tudományt Tanulók kívánták. Laugier: minden esetre barátjai voltak azok a' népnek! Jobb felől: legalább Kárlisták nem voltak. Fulchiron: a' Párisiaknak nints jussok egész Frantzia ország helyett törvényt szabni. Bártsak már megtanúlnák a' Felek azt, hogy Páris nem Frantzia Ország; hogy Frantzia Orzágnak is van voksa a' tanátskozásokban; és hogy elébb utóbb hozzá kell a'hoz szokni, hogy attól is tanátsot kéjjenek (nagy tetszés). Odilon Barrot, Corcellesnek felyebb említett vélekedése mellett vólt. A' Praesidens, Salvertenek javallatját még egyszer elolvasta. General Augeand és Renouard Ur azon ismét javítást tettek.

Amaz a' Salverte javallatja szerint a' Pantheonba teendő férjfiak közzé még egynehány nemigen nevezetes embereket kívánt számláltatni. Emez pedig azt kérdezte: hogy lehet e' a' törvényben tulajdon neveknek helye? — És midőn a' tagok nagy része a' Salverte javallatáról való voksolást kívánta, volna, a' Praesidens pedig a' General Bugaudéjében akart először voksoltatni — ekkor támadt az a' példa nélkül való lárma a' Kamarában, melly miatt azt, a' Praesidensnek félbe kellett szakasztani. Ritka történet: hogy a' Tagok még azután is a' Gyűlés házban maradtak, mikor a' Praesidens az eloszlást kijelentette, — és addig el nem mentek, míg az inasok minden lámpásokat el nem óltottak. A' Praesidensnek felyebb említett maga viselete ellen Odilon Barrot és sok tagok protestáltak.

A' Követek Kamarája Mart. 17-ki ülésében maga Salverte törvényjavallatja 4-ik tikkelyére nézve ezen nyilatkozatást tevő: Mikor én javallatom által, ama négy nagy Polgárok emlékezetét kívántam tiszteletben tartani, azt hittem, hogy az által kötelességemet teljesítem, 's gondolatomban még tsak meg sem fordult, hogy a' Kamara velem tökéletesen egy értelemben ne lenne. Nem akarván, hogy azon férjfiak, kiket én tisztelek, a' tsúfolás és rágalmazás tárgyai legyenek, javallatomat ezennel vissza húzom. (nagy megindulás, és közönséges mozgás). — Ugyan ezen ülésben (Martz. 17-kén) a' Bricqueville javallatja is tárgyává tétetett a' tanátskozásoknak, mellyről nevezetesen a' javasló azt mutatta meg, hogy az, úgy meglágyította, hogy már most a' Deludre derék kifejezéseéhez hasonlít: nevezetesen X Károlyt egész alázatosság-

gal kell megkérni, hogy Frantzia Országba vissza ne jöjjön.

A' Biztosságnak ezen javallatjára, „hogy a' Főtisztek számát tsak akkor kell egészen kipótolni, mikor azok közül már három hibázik“ Mauguin azt kérdezte: ha valyon Bourmont és Marmont Generalisok, a' Frantzia Ország Marschalli rangját viselik e' — fizetést húznak e' — és megesküdtek e'? A' hadi minister felel: A' hadi Ministernek nints hatalmában azoknak nevét a' Marschallok közzül kitörölni; — a' Marschalli rang örökös; — ezen dologban semmi bírói ítélettétel nintsen, melly által egyedül lehet ezen rangot elveszteni. Esküvéseiket beküldötték. A' honnan az Igazgatószék más-képpen nem tselekedhetett. Külömben fizetést nem húznak. Egy valaki kérdi: hát a' betsületbeli legióban benn vagynak e'? Soult: Én tsak a' hadikarról beszélek. A' betsületbeli legió, a' hadikarhoz nem tartozik. Egyébberánt még ekkoráig a' betsületbeli legió fizetése, ollyannak tartatott, mellyet elvenni nem lehet. A' betsületbeli legió Kantzellariája szüntelen kifizetett minden zsóldosokat, még azokat is, kik politikai bünnel vádoltattak. E' szerint azoknak fizetését meg kellett tartani. (zúgás mindenfelé). Mauguin: mi az oka, hogy Bourmont és Marmont Urak, esküvések beküldése óta, az Országon mindég kívül laknak? Külföldön azok tsak a' hadi Minister engedelmével mulathatnak; és ha ez így van, fizetéseket vissza jövedelek után tsak így húzhatják. Marmontról bizonyosan tudom, hogy engedelemmel van kin (álmélkodás) Ő Frantzia Ország-Marschalli Fizetését ezen engedelemnél fogva, egyszer megkívánhatja. Soult: Az Igaz, hogy Marschall Mar-

mont, esküvését letévén, és a' Külföldön leendő több ideigvaló lakásra engedelmet kérvén, ezt a' Királytól megnyerte. (zúgás). Minthogy a' Marschall, characterét, mint Frantzia nem vesztette el, kérése megtagadására, okunk nem volt. Marschall Bourmont hozzánk ilyen kéréssel nem folyamodván, felőle semmi határozás nem tétetett. Mauguin: Bourmonttól talán az Algier meghódoltatása hártja el azon gyalázatokat, mellyek őtet más oldalról terhelik. — Egy olyan ember, ki az ő hazáját elárulta, ezen tselekedet metskát magáról soha tisztán le nem moshatja. Soult: Bourmontról nem lehet azt mondani, hogy ő hazáját elhagyta volna, — mert Algirből lett elútazása után, nem jött vissza Frantzia Országba (nevetés és zúgás). Bricqueville: E' szerént Frantzia Országának tizenkét Marschallja háromszínű-, három pedig fejer Kokárdát visel. Eschasseraux: minthogy a' Marmontnak adott engedelemben egy a' Ministerek között ellenkezett, ez olyan dolog, mellyért azok felelni tartoznak. Jobbról: Lajos Filep egy levelében Marmontot így szólítja: Rokonom!

A' Grenoblei álortzás társaság pompás meneteléről és az abból származott tsetépatéről a' France Nouvelle, a' Grenoble Dauphinois's egy privát levél így írnak: Az említett álortzás sereg pompás menetele mint egy 15, kotsin és lóháton lévő fiatal emberekből állott. A' kotsin menők egy 4 lovas és egy 2 lovas kotsit töltöttek meg. Az első kotsi előtt, Frantzia Marschall ruhában öltözködve két személy ment, az egyik egy vastag viasz gyertyát, a' másik pedig egy nagy klistirt vivén, kik Donquixoteként a' nálok lévő eszközökkel nagy zajt csináltak a' nézők mulatattása kedvéért. Az első kotsi bak-

ján ült a' Ministeri Tanács Elölülője Perier, ki a' lovak ró'saszín gyepelőjét kezében tartá ugyan, de hogy a' kotsi merre menjen, az egy Anglus kotsistól függött. A' kotsiban ültek 4 nagy hasú Deputatusok, kik a' Perier parantsolatjának vakon engedelmeskedtek, — hátul egy körtvély forma ábrázatú ember állott. A' második kotsiban ült a' Budget ábrázolója egy irtóztató nagy kép, a' fején, ezen felyül írással, "Milliarde" püspöki süvegléven. Elölmás két Személyek, mellyek a' költsönözést és a' tóldalékhitelezést ábrázolták, — a' sereget két idegenek, egy Ausztriai ember, és egy Orosz rekesztették be. A' nép, bizonyosan talált hasonlatosságot a' nevezett álortzák által ábrázolt személyek között, és örvendezve azért kiáltozott egynéhányszor. Midőn az említett álortzás sereg az úgy nevezett Frantzia kapunál menne, egy osztály gyalogság fegyverrel útját elállja. A' sokaság szidkozódni és kövekkel kezd hajgálni. A' katonák magokat a' kapu háta megé vonván azt bezárják — de azt a' nem sokára oda gyűlt nagy sokaságkivánságára ismét tsak hamar kinyitják. Minekutánna az álortzás sereg a' városban még egy kevés ideig járt kelt volna, utóljára álortzáit leteszi, és tsendesség lesz. Azonban híre futamodik, hogy az estvére hirdetett álortzás bál, a' Praefectus parantsolatja szerént megvan tiltva. Ezért az ő gyönyörűségeitől megfosztatott ifjúság boszszút akarván állni, matska mu'sikával a' Praefectus házára megy, a' honnan katonaság ereje által tsak hamar szélyel verettetik. De többed magával nem soká vissza tér's a' katonasággal megütközvén, nem kevés veszteséggel volt kénytelen onnan ismét eltávozni. Ezután tsendesség és rend lett, melly a' nemzeti örök és oda rendelt több regement rendes katonaság ví-

gyázása alatt az ólta megháborítás nélkül folyvást tart. A' Journal des Debats azt allítja: hogy egy királyi parantsolat a' Grenoblei nemzeti örököt elosztotta, mivel azok tették fogságba a' Praefectust és Generalt, és azok kívánták, hogy a' városban lévő örző se-
reg, onnan kitakarodjék.

Navarinból a' Commandans jelenti, hogy ott Febr. 24-kén a' frantzia és görög seregek között tüzes tsata volt. Ezen tsatában a' frantzia katonák a' Görögöktől Nisi és Calamata között három ágyúsántzokat (Batteriákat) vettek el.

Valami gonosztévő, Mart. 11-kén estveli 10 órakor, harmadik ízben ismét próbát tett a' Touloni Fegyvertár felgyújtásában — de a' rossz szándék nem sült el, mert a' gyújtó eszköz azonnal elóltatott, mihelyt lángot vetett.

E l e g y e s D o l g o k.

A' 84 esztendőt ért Göthe, — Martz. 22-kén Waimárban megholt.

Verona Martz. 13-kán. Tegnap előtt két ízben éreztünk itten földindulást, de tsak kis mértékben. Az első rázkodás reggeli 7 órakor 50 pertzkor történt alólról felfelé való lökődéssel; a' második 9 és 1/4 órakor délelőtt, melly a' földnek hullámos mozgásában állott. Ma reggeli negyedfél órakor újra ilyen hullámos és erős rengést éreztünk, mellyre ötödfél órakor ismét más igen kemény fellökődő mozgás következett 's ez mintegy 40 másod pertzig tartott. A' mennyire eddig tudhatni ezen

utolsó rendülések nem tettek kárt. — Hasonló föld rengések tapasztaltattak Martz. 13-kán Majlándban és Velentzében, 14 ikben pedig újlag Veronában is. — Martz. 13 és 14-dikén Modenában, Reggióban Carpi-ban, Corregio-ban 's a' t. hol kisebb hol nagyobb mértékben volt ez a' földindulás.

Párma Mártz. 13-kán. Mártz. 11-dikén reggeli 8 óra előtt nagy réműlésbe ejtette Párma lakosait a' váratlan földindulás, melly kisebb nagyobb mértékben dél előtt három és estveli 9 óra felé negyedik ízben újjult meg; más nap pedig kétszer. A' kár a' mellyét ekkor tett mintegy 40 ledüledezett kéményekben áll; de 12 és 13 között éjjel négyszer rázkódott meg a' föld, olly keményen, hogy az által tsaknem minden házak megrepedezvén, megrongáltatván, a' lakosok a' mezőre futottak. A' Hertzegségből jött tudósítások szerént sok helységekben felettébbvaló károkat tett a' földindulás. — Nápolyban Mártz. 8-dikán érezték a' földindulás rengéseit, a' melly ugyan ekkor Coserában és kivált Catanzaróban (Calábriában) olly rettenetes volt, hogy itt egynehány száz emberek vesztették el az által életüket, a' mennyire eddig tudhatni.

Magyar és Erdély Ország.

Zágráb. Martz. 20-kán. Ezen hónap 11-kén meghalálozott Varasdinhoz közel

(Félárkus Toldalékkal (Nro 7.)

Szerkesztető és Kiadó Marton József, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)

T O L D A L É K,

A' MAGYAR KURIR'

26-dik Darabjához.

közel fekvő Szt. Heléna nevű jószágában Báró Knezevits Ö Excja, Horváth Ország V. Kapitánya és egy Dragonos Regiment tulajdonosa.

Nagy Szőlösön Mártz. 8-kán.

A' folyó Mártz. 4-két megelőzőt héten ezen Ugocsa Ns. Megye köz Gyűléséből fel szóllítá igen szeretve tisztelt Első Al Ispányunk nagy Eldödiről, de önn Személyéről is híresen esméretes született Báró Peréni Perényi Gábor Úr Ö Nagysága a' Rendeket, hogy Népeit 40 esztendőktől ólta boldogító jó Királyunk Uralkodása Innepét ülnék és Szentelnék meg. Melly fel szóllítást a' Rendek egyes érzéssel fogadván, és a' 4-ik Martz. virradta béekezvén Nagy Szőlös Mező városunk felett már ugyan omladékjában a' fekete hegy oldalán heverő Rankó vár falai alatt, nap felköltével kezdve 101 mozsár ágyú ropogott majd kilentzedfél óráig. Ekkor a' Megye nagy és szép Szalájában öszve seregelvén a' Rendek, egy valódi ritka fontosságú és érzékenyítő beszéddel nyitá meg a' tisztelt Első Al Ispány rövid Gyűlésünket, emlékeztetvén a' Rendeket e' napnak nagy vóltára, és Annak a' szentelendő, véghetetlen betsű életére, melly hogy még húzamos légyen,

buzgó könyörgéssel szükség járúlnunk a' mindenek Urához, és Istenéhez. Zengett a' Szála illy mindeneket buzdító beszédre az Éljen! kiáltásoktól — mellyet egy kevés időre félbeszakasztott a' Megye Első Al Jegyző T. Homoród Szentpál Szent-Páli László Úr a' Rendek nevében tett velős és különös ízlésű igen rövid felelete, a' mellyet ismételt Éljen kiáltások követvén, az egész Gyülekezet igen betses Al Ispányaik vezérlése alatt megindult a' R. Cath. Templomba, hol a' Szathmári Egyházi Megye Kanonokja és Ugocsa Fő Esperest Fő Tisztelendő Bodó Mihály Úr, a' Téged Istent Dítsérünk élénklése után Lelket emelő áhítatossággal Áldozatját az Urnak bé mutatta tzeleányos intézet szerint. A' karban ékes muzsika, a' Templom előtt pedig a' Benzur nevet viselő Ns. Ezrednek egy Századja gyakor tüzeleése alatt. Mellynek végezetével a' legszebb rendel a' Reform. Templomba mentenek, hol a' Tisza Keresztúri Prédikátor Úr fontos beszéddel és az Innephez alkalmaztatott ékes kar-Éneklés közben jövetelével, építette és buzdította a' halgatók Lelkeit. A' honnét ugyan azon rendel az egyesült Görög Szeretású Templomba vezéreltetett a' Gyülekezet, a' holis azoknak Al Esperestje

több Pap Társaival rövid de áhítatos Sz. Énekléssel fejezte be az Isteni Tiszteletet. Melly egész idő alatt (ki vévén a' katonaság lövöldözéseit) valamint hogy melly tsend borította vala el a' város úttzáit, úgy ezentúl szünetlen zörgése a' már előre több mint 200 levelek által meghívott Vendékek kotsijainak nappal és estve lett be gyülekezése szakadatlan rázkódásban tartotta azokat. — Ugyanis a' Mltságos Báró és Első Alispány, azon kívül, hogy pompás kastélyában a' Világi, Egyházi, és Katonai Uri Rendeket fényes Gazdagsággal megvendégelte, — melly közben Felséges Királyunk még hosszas időkre terjedő boldog Uralkodásáért, Ifjú Királyunk és Királynéink; és az egész Felséges Királyi ház egészségéért, boldogságáért, hosszú életéért, és az egész Hazáért a' Tisztelt Báró szószóllása alatt számos különbnél különbféle neektárokkal töltött poharak ürítették ki, a' Kastély kerítése alatt durrogó 101 mozsarak kilövése közben. — Megvendégelte még bő kezű szíves Magyar Gazdánk a' nevezett Század közembereit is fejenként egy egy font húst, és ittze bort osztatván ki közöttök. Majd estvig tartott a' fényes ebédkezés, akkor pedig jel adódván a' meghívó levelek értelmében az estvéli mulattságra, seregenként tódult a' kastélynak festett Szálájába a' nemcsak Megye beli, de a' szomszéd Megyékből is, az Uri Vendégeknek mind két Nemen lévő sokasága; melly a' legszebb egyetértés, barátság, és atyafiság örömebe úszva a' Lengyel és Nemzeti tántzal kezdvén mulattságokat a' házi Mgos Gazda példáját sérenyen követve, tsak nem virradtig használták illy ritka és számos öszvejövelekből eredett örömöket. — Mellyeknek ömledezéséből a' legméltóbban kiálthatjuk — „Éljen a' mi Jó Királyunk!

virágozzon az egész Királyi Familia!
De — virágozzék a' Nemzet — is!!“

M. V á s á r h e l y. Martz. 5-dikén. Felséges Fejedelmünk 40 éves innepét ezen Ns. város lakosai a' tegnapi vasárnapon innepelték. A' reformátusok templomában több mint 2000 szívek emelkedtek buzgó háláadással, a' mindenek Attyához, hogy minket negyven esztendeig illy kegyes Uralkodónak bölts kormányozásával boldogított, 's buzgón eszedtek kegyes Fejedelmünk hosszas életéért. — Tiszt. Péterfi Jósef Úr szívreható könyörgése buzdított minden szíveket 's fontos beszédje megújította a' hív alattvalókban azon szent érzéseket, és kötelelességek szentségét, mellyekkel jó Fejedelmünkhöz viseltetünk 's tartozunk. A' Ref. Collégiumban tanuló Ifjúság szép muzsikával 's énekkel buzdított. Az ezen alkalmatosságra versekben készített igen jeles énekek ki nyomtatva osztattak ki.

A' Rom. Cath. Templomban is ugyan ez nap Sz. Mise és Te Deum laudamus tartatott az innep fontosságához illő fényes szertartással. — Estve kivilágosítás lévén több helyeken olvashattunk az innep naphoz alkalmaztatott verseket, mint a' M. Szék Praetoriumánál és a' Ns. város Házánál, — 'sa't. Egy ablakban két angyal által tartott mérő serpenyő alatt e' vala kivilágosítva:

A' törvény őrállójának
Igazság véd angyalának
Önn érzése jutalom.

P e s t. A' Magyar Tudós Társaság Martzius 9-dikén választott levelező tagjai ábecze sorban így következnek: Angyalffy Mátyás Pesten. Baritz György Fő Strázsamester Eszéken. Benyovszky Zsig-

mond Gróf, Pesten. Bolyai Farkas, Prof. M. Vásárhelyen. Buczy Emil, Prof. és könyvtárnok, Károlyfejérváratt. Csató Pál, a' társaság leírója, Pesten. Császár Ferentz, Prof. Fiumében. Czech János, Győr Városa polgármestere. Csorba Jó'sef, Dr. Somogy Vármegye főorvosa. Fabriczy Sámuel, táblabíró 's ügyvéd Löcsén. Fábián Gábor, tábla bíró 's ügyvéd Aradon. Györi Sándor, földmérő Budán. Gyurikovits György táblabíró 's Posony városa tanátsbelije. Hoblik Márton, Veröcze Várm. fő ügyvéde 's táblabíró. Hoffner Jó'sef, prof. Pesten. Hegedüs Sámuel, Tordasi ref. Pap, Erdélyben. Karácsonyi Mihály, nevelő Budán. Kassai Jó'sef, nyugalomban lévő plebános Pécsent. Kállay Ferentz, nyugodalomban lévő Auditor kapitány Kezdi-Vásárhelyen. Kováts Mihály Dr. 's tábla bíró Pesten. Krajner Imre, Gr. Festetics László ügyei igazg. 's táblab. Luczenbacher János, ügyvéd Pesten. Nagy Károly, Gr. Károlyi Lajos Úr titoknoka 's pénztárnoka Betsben. Pólya Jó'sef, Dr. Pesten. Sárváry Pál, Prof. Debreczenben. Simay Kristóf, piarista, nyugalomb. Prof. Selmezen. Szontagh Gusztáv, főhadnagy a' Mariássy gyalog ezredében, Lembergben. Sztrokay Antal, táblabíró 's ügyvéd Pesten. Tunyogi Jó'sef, Prof. Kolosvárott. Udvardy János, Földmérő Egerben.

A' Magyar Tudós Társaság nagy gyűléséről:

Harmadik Közlés.

Száz darab arany jutalmat nyújt a' társaság, Igazgato tanátsa határozásánál fogva, esztendőnkint váltva egyik esztendőben, eredeti jó szomorú vagy érzékeny játék, másokban jó vígjáték költőjének, 's még ezen feljül, tizenöt esztendeig,

harmad részét azon tiszta haszonnak, melly a' dítséretet érdemlendő költő munkájából bėjő, minekutána a' társaság saját nyomtatási költségét leszámolta volna. Ezen határ üdő után pedig a' kézirat megint a' Szerző tulajdona lesz. E' serkentő díjt azonban csak olyan nyeri el, kinek eredeti magyar mívét a' társaság, vagy igen figyelemre méltó, szép egésznek, vagy épen remeknek vallhatja 's így, a' melly esztendőben ilyen nem adatik be a' társaságnak, abban a' díj elmarad.

Ezen esztendei pálya, szomorú, vagy érzékeny játékkal, most e' kihirdetés napján kezdődik. Tárgyát a' költő választhatja szabadon onnan, a' honnan leginkább int neki diadalkodhatása. Mikép küldessenek bé a' versenyző kéziratok, 's mikorra, arról későbbi tudósítás fog szóllani.

Legnagyobb örömmel látná a' társaság, ezen hasonlóképen alaprajza értelmében történő buzdítása sikerét. Nemzeti játékszínünkön magyar önalkatás éreztetése a' tziel, kit tehát e' közlésre hatalmasan buzdít tulajdon geniusa, adja által magát ditsőitendő sugalmának.

Az utolsó közlés következik.

Pesten Martzius 24-kén 1852.

Döbrentei Gábor m. k.
Titoknok.

A' Kereskedési folyóírás, melly Pesten jö ki, ezt írja Martz. 23-kán a' Jó'sef napi Pesti vásár felől: „A' vásár átaljában véve, nem olyan jól ütött ki, mint annak indulásából várhattuk. Eleinte a' kézmívek jól keltek, továbbat nem igen. A' posztónak 's más gyapjú szöveménynek most is legjobb kelete volt. Ezeket a' Törökországi 's Szerbus Kereskedők vásárlották többnyire. A' seilyem- és módi portékák nem igen kel-

tek. A' hazai termékek, mellyek, a' mi vásárjainknak főbb részét teszik, még legjobban elkelték. A' jobbféle boroknak jóformán felment az árrok. — Itt következik a' hazai termékek árrának lajstroma.

A' Magyar Országgi Termékeknek folyó Ára, a' Jó'sefi Pesti Vásárban, 1852.

Gyapjú. 1 Mázsa: Con. Pénz. Forint.

Egynyírésű legfinomabb	80	—	90
— megnemesített	65	—	75
— egyszerű	52	—	58
Kétnyírésű finom téli	55	—	60
— közepszerű	45	—	50
— finom nyári	52	—	56
— közepszerű	42	—	46
Bátskai közönséges téli	32	—	38
— — nyári	32	—	36
Bánáti Zigara Bétsi mosás	35	—	38
Magy. Gyapjú úsztatott	20	—	24

D o h á n y.

1 Mázsa Ieveles Döbrői Dohány java	16	—	18
— — közepszerű	10	—	12
— — alábbvaló	6	—	7
— Debreczeni java ó	7	—	7 1/2
— — közepszerű ó	5 1/2	—	5 3/4
— Szegedi java	7	—	7 1/2
— — közepszerű	5	—	6
— — alábbvaló	3 1/2	—	4 1/2

V i a s z, é s M é z.

1 Mázsa Sárga Viasz	66	—	68
— Méz Bánáti fejér	14	—	15
— sárga méz	12	—	13
— barna	11	—	—
— tisztítottan	13	—	14

Conv. Pénz. Forint.

Z s í r a d é k.

1 Mázsa Tehén vaj	26	—	—
— Disznó Zsír	15	—	16
— Szalonna Hájjal	11 1/2	—	13
— Olvasztott Fadgyú	19 1/2	—	20 1/2

P á l i n k a.

1 Akó Szlivovicza Bánáti	7	—	7 1/2
— — Szeremi	8	—	9 1/2
— Gabona Pálinka	6 1/2	—	7
— Söprű Pálinka	7 1/2	—	8

B o r o k.

1 Akó Budai veres Ó	6	—	10
— — — Új	2 1/2	—	3
— — fehér Ó	6	—	10
— — — Új	2 1/2	—	3
— Pesti Kőbányai Ó	6	—	10
— — — Új	2 1/2	—	3
— — hegyi fejér, és ver.	2 1/4	—	2 3/4
— Mezőföldi	1 1/5	—	1 3/5

B ö r ö k.

1 Pár Ökör bőr: minémüségéhez képest	22	—	24
— Tehén bőr	12	—	15
— Borjú bőr	2	—	2 3/4
— Ló bőr	4	—	5
— Juh bőr	1	—	2

K ü l ö m b f é l é k.

1 Mázsa Timsó	5	—	—
— Hamuzsír	8	—	8 1/2
— vadon term. Rep. olaj	11 1/2	—	12
— Vetett Repcze olaj	13	—	13 1/2
— Render	8	—	8 4/5
— Kifőzött Ló-ször	34	—	36

1 Kőből, vagyis 120—font

Új Gubats	6	—	6 1/2
1 Mázsa toll fosztatlan	40	—	50

Pesten Mart. 22-dik napj. 1852.

A' Privileg. Polgári Kereskedőség' Első Elöljárója Trifonovits János.

A' mai postával küldjük Liptó Vármegye Mappáját, a' Széchenyi, Brassói, Udvarhelyi, Temesvári, Dévai, Károlyfejevári, Szász-Sebesi és Szászvárosi Tsomókban a' szokott mód szerént.